

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 5923
Tarih : 12-06-2024

10/1494

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) tanımladığı aşı reddi veya kararsızlığı durumu Türkiye'de son yıllarda hızla artmaya başlamıştır. Toplum sağlığı açısından ciddi riskler oluşturan söz konusu durum Diyarbakır ilinde son 3 haftada 30'u aşkın boğmaca vakasının görülmesine ve 3 bebeğin ise yaşamını yitirmesine neden olmuştur. Bu bağlamda; Diyarbakır başta olmak üzere ülke genelinde hızla yayılan aşı karşıtlığının sebeplerinin araştırılması, aşı kararsızlığı ve reddine neden olan etkenlerin ortadan kaldırılması adına alınacak önlemlerin tespit edilmesi, aşılama ve toplumsal bağışıklığın artırılması adına atılacak adımların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Hüseyin OLAN

Bitlis Milletvekili

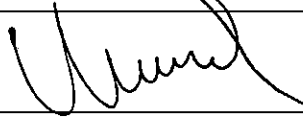
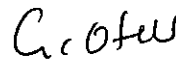
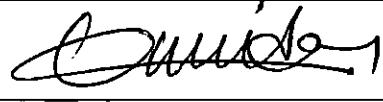
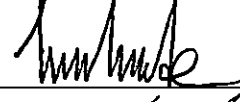
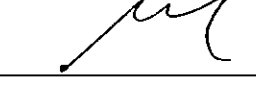
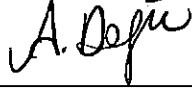
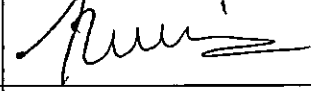
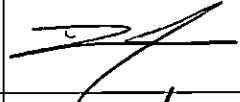
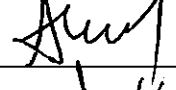
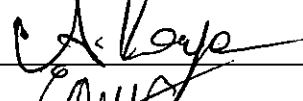
GEREKÇE

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tanımına göre aşı kararsızlığı "Aşıya ulaşılabilirlik mümkün olduğu halde, bazı aşıların uygulanmasını kabul etmede gecikme ya da bazı aşıların uygulanmasına izin vermem" olarak tanımlanmıştır. Aşı reddi ise tüm aşıları reddetme iradesi ile aşılatmama durumu olarak belirtilmektedir.

Aşılama programları ile birlikte toplumda, özellikle bebek ve çocuklarda aşı ile korunabilir hastalıkların ortaya çıkışı engellenerek bu hastalıklardan kaynaklanan ölümlerin ve sakatlıkların önlenmesi amaçlanmıştır. Difteri, Boğmaca, Tetanos, Çocuk felci, Kızamık, Verem, Hepatit-B gibi hastalıklardan kaynaklanan bebek ve çocuk ölümlerinin, sakatlıkların engellenmesi, başta bu hastalıklara yönelik bağışıklama hizmetlerinin topluma %90 oranında verilmesiyle mümkündür. Aksi durum ise hastalıkların etkenlerinin yayılması ve kitle halinde salgınların çıkmasına neden olacaktır. Dünya'da aşı karşıtlığı veya reddi 1800'lü yıllarda çiçek hastalığı, 1970'li yıllarda boğmaca salgını, 1990'da kızamık salgınının hızla yayılmasına neden olmuştur. Dolayısı ile bağışıklama, en başarılı koruyucu sağlık müdahalesi olmakla birlikte toplum sağlığı açısından da büyük bir öneme sahiptir. Aşı reddi ya da aşı kararsızlığı henüz aşılanmamış olan yeni doğan bebek ve küçük çocuklar başta olmak üzere bağışıklık sistemini, zayıf erişkinler açısından da yaşamlarını doğrudan tehdit eden bir durum haline dönmektedir. Dünya Sağlık Örgütünün verilerine göre aşılama yılda 2-3 milyon insanın ölümünü engellemektedir.

Türkiye'de ise Genişletilmiş Bağışıklama Programı (GBP) çerçevesinde boğmaca, difteri, tetanos, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, tüberküloz, çocuk felci, suçiçeği, hepatit A, hepatit B ile Streptococcus pneumoniae ve Haemophilus influenzae Tip B'ye bağlı invaziv hastalıkları ve bunlara bağlı ölümleri azaltarak bu hastalıkları kontrol altına almak ve hatta tamamen ortadan kaldırmak amacıyla hassas yaş gruplarına enfeksiyona yakalanmalarından önce ulaşip bağışıklanmalarını sağlamak için yapılan aşılama hizmetleri geliştirilmiştir. Fakat son yıllarda aşı reddi veya aşı kararsızlığı hızla yayılmaktadır. 2011 yılında 183 olan aşı reddi, 2013'te 980, 2015'te 5 bin 400, 2016'da 12 bin ve son olarak 2024 yılında 40 binin üzerine çıkmıştır. 2021 yılında 51, 2022'de 125 olarak kayda geçen kızamık vaka sayısı 2023'te 4 bin 959'a yükselmiştir. Dünyada her yıl yaklaşık 300 bin kişinin ölümüne neden olan ve aşıyla önlenabilen boğmaca Diyarbakır'da hızla yayılmaktadır. Diyarbakır Tabip Odası, kentte boğmaca vakalarının arttığını belirterek 3 hafta önce 30'u aşkın boğmaca vakasının görüldüğünü, son bir ay içinde ise 32, 42 ve 65 günlük 3 bebeğin boğmaca hastalığı nedeniyle öldüğünü aktarmıştır. Bu kritik durumun önüne geçilmemesi durumunda bebek ölümlerinin hızla artması kaçınılmaz bir acı son olarak karşımızda durmaktadır. Bu kritik durum karşısında filyasyon çalışmalarının derhal yapılarak bulaşıcı solunum yolu enfeksiyonu olan boğmacaya karşı alınacak önlemlerin derhal hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda; Diyarbakır başta olmak üzere ülke genelinde hızla yayılan aşı karşıtlığının sebeplerinin araştırılması, aşı kararsızlığı ve reddine neden olan etkenlerin ortadan kaldırılması adına alınacak önlemlerin tespit edilmesi, aşılama ve toplumsal bağışıklığın artırılması adına atılacak adımların belirlenmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12			
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	